

100105 – «Мейманканаларда жана туристтик комплекстерде тейлөөнү уюштуруу» адистиги үчүн

«Эл аралык туризм» дисциплинасы боюнча баалоо каражаттарынын фондусу (ФОС)

Контролдук модулдук суроолор	Доклад темалары	Тестирлөө	СӨИ темалары
Эл аралык туризмдин түшүнүгү жана анын дүйнөлүк экономикадагы ролу. Дүйнөлүк туристтик рыноктун өнүгүү этаптары. Эл аралык туристтик уюмдар жана алардын ишмердүүлүгү (UNWTO ж.б.). Эл аралык туризмдин статистикалык көрсөткүчтөрүнүн системасы. Туризмдин өнүгүүсүнө таасир этүүчү физикалык-географиялык факторлор. Экономикалык жана саясий факторлордун эл аралык туризмге тийгизген таасири. Туристтик ресурстардын классификациясы (табигый жана жасалма). Эл аралык туризмди укуктук жөнгө салуунун негиздери. Кыргыз Республикасындагы чыгуу (выездной) туризмдин мүнөздөмөсү. Туристтик формалдуулуктар: паспорттук жана визалык маселелер.	Заманбап дүйнөдөгү эл аралык туризмдин негизги тенденциялары. Дүйнөлүк туристтик рыноктун түзүмү: туроператорлор жана турагенттер. Туризм индустриясындагы компьютердик брондоо системаларынын (GDS) ролу. Эл аралык туризмде визасыз режимдердин экономикалык натыйжалуулугу. Кыргызстандын эл аралык туристтик имиджин калыптандыруу жолдору. Глобалдашуу шартында туризмдин экологияга тийгизген терс таасирлери. ЮНЕСКОнун дүйнөлүк мурастары эл аралык туристтик ресурс катары. Мейманкана индустриясындагы эл аралык стандарттар жана алардын мааниси. Эл аралык круиздик туризмдин өнүгүү тарыхы жана келечеги.	Туризмдин аныктамасы боюнча UNWTOнун классификациясы. Эл аралык туристтик макрорегиондордун саны. Дүйнөлүк туристтик уюмдун штаб-квартирасы жайгашкан шаар. Туристтик формалдуулуктардын түрлөрүн аныктоо. Туристтик продукттун негизги компоненттерин табуу. Регионалдык туристтик уюмдардын функциялары. Туристтик суроо-талаптын ийкемдүүлүгү (эластичность) түшүнүгү. Туризмдеги "трансфер" кызматынын маңызы. Паспорттун түрлөрү жана алардын колдонуу мөөнөттөрү. Визалык колдоо (visa support) көрсөтүү тартиби. Эл аралык туризмдеги негизги статистикалык бирдиктер. Туризмдин экспорту жана импорту түшүнүктөрүнүн айырмасы.	Туризм жана турист түшүнүктөрүнүн статистикалык жана маңызы боюнча аныктамалары. Эл аралык туризмдин келип чыгышы жана өнүгүү этаптары. Эл аралык туризмдин теориялык аспектилери. Туристтик агымдардын статистикасы жана алардын динамикасы. Туристтик агымдардын динамикасы боюнча негизги макрорегиондорду анализдөө. Туризмдеги динамиканын жана тенденциялардын өзгөчөлүктөрү. Туризмдеги чыгымдардын (расходы) статистикасы. Туристтик чыгымдардын курамы жана түзүмү. Эл аралык туризм рыногун эсепке алуу жана мониторинг жүргүзүү методдору. Туристтик рынокту сегментациялоо боюнча концепция даярдоо. Туризмдеги рыноктук сегментке коюлган талаптар.

Бажы формалдуулуктары жана алардын туризмдеги мааниси. Эл аралык туристтик продукттун түзүмү жана аны калыптандыруу. Туристтик сунуштун өзгөчөлүктөрү жана рыноктогу орду. Туристтик рыноктун сегментациясы жана анын принциптери. Туризмдин социалдык-экономикалык кубулуш катары маңызы. Туризмдин региондордун өнүгүүсүнө тийгизген түз жана кыйыр таасири. Эл аралык туризм чөйрөсүндөгү эки тараптуу жана көп тараптуу кызматташтык. Туризмди мамлекеттик жөнгө салуунун методдору. Туризм индустриясындагы мамлекеттик-жеке өнөктөштүк механизмдери. Туризмдеги глобалдашуу жана транснационалдашуу процесстери. Дүйнө өлкөлөрүнүн туристтик типологиясы. Туристтик агымдардын динамикасы жана алардын	Экстремалдык туризм: дүйнөлүк тажрыйба жана коопсуздук маселелери. Пандемиядан кийинки эл аралык туризмди калыбына келтирүү стратегиялары. Дүйнөдөгү "акылдуу" (Smart) дестинациялардын мисалдары. Эл аралык туризмдеги демографиялык факторлордун ролу. Араб өлкөлөрүндөгү туризмдин өзгөчөлүктөрү жана "Халал" туризм. Африка континентиндеги сафари-туризмдин уюштурулушу. Эл аралык туризмде камсыздандыруунун ролу жана түрлөрү. Туризмдеги санариптик маркетинг жана социалдык тармактардын таасири. Эл аралык спорттук иш-чаралардын (Олимпиада ж.б.) туризмге тийгизген таасири. Гастрономиялык туризмдин дүйнөлүк рыноктогу үлүшү. Эл аралык туризмдеги валюттук жөнгө салуу жана тобокелдиктер. Европа биримдигиндеги туризм саясатынын негизги багыттары. Шенген келишими жана анын туристтик агымдарга тийгизген таасири.	Сегментациянын географиялык жана демографиялык белгилери. Туристтик рыноктун конъюнктурасын анализдөө. Эл аралык туризмдеги жарнамалык ишмердүүлүктүн түрлөрү. Шенген зонасына кирген өлкөлөрдүн тизмеси. Туризмдеги Глобалдык этикалык кодекс. Туристтик ваучердин максаты жана колдонулушу. Эл аралык транспорттук кызмат көрсөтүүлөрдүн классификациясы. Төртүнчү эркиндик (авиацияда) түшүнүгү. Дүйнөлүк туристтик агымдардын 2030-жылга чейинки прогнозу. Туризмдеги ТНКлардын (Трансулуттук компаниялар) мисалдары. Эл аралык туризмдеги кызмат көрсөтүү стандарттары (ISO). "Халал" жана "Кошер" туризм стандарттары. Туризмдеги бажы жеңилдиктери. Региондордун туристтик сыйымдуулугун эсептөө формулалары.	Туристтик рыноктун географиялык жана демографиялык белгилери боюнча бөлүнүшү. Туристтик суроо-талаптын негизги белгилери. Туристтик суроо-талаптын баага карата ийкемдүүлүгүн эсептөө өзгөчөлүктөрү. Эл аралык туристтик агымдар: эс алуу жана көңүл ачуу максатында. Макрорегиондордун туристтик рынокторуна салыштырмалуу анализ жүргүзүү. Эл аралык ишкердик туризмнин кейстерин изилдөө. Эл аралык диний туризмдин картасын түзүү. Регионалдык туристтик өзгөчөлүктөрдү баалоо. Туризмдин айлана-чөйрөгө тийгизген таасири боюнча отчет даярдоо. Туристтик дестинациянын жашоо циклин анализдөө. Эл аралык туризмдеги конфликттик кырдаалдарды чечүү алгоритми. Туристтик кызматтарды брондоо боюнча практикалык көндүмдөр. Туристтик продуктту сатуу жана жылдыруу стратегиясын иштеп чыгуу.
---	--	---	--

региондор аралык бөлүштүрүлүшү. Европа макрорегионунун туристтик рыногуна мүнөздөмө. Америка макрорегионундагы туризмдин өзгөчөлүктөрү. Азия-Тынч океан регионунун туристтик потенциалы. Эл аралык ишкердик (деловой) туризмдин уюштуруу. Дүйнөлүк диний туризмдин борборлору жана өнүгүү тенденциялары. Дарылоо-ден соолукту чыңдоо туризминин эл аралык деңгээлдеги мааниси. Эл аралык туризмдеги маркетингдик изилдөөлөрдүн ролу. Туристтик кызматтардын сапатын баалоо жана контролдоо системасы.	Эл аралык мейманкана чынжырларынын (Marriott, Hilton ж.б.) стратегиялары. Туризмде туруктуу өнүгүү концепциясын ишке ашыруу. Эл аралык туризмдеги конфликттер жана аларды чечүү жолдору. Маданий-тааныш билүү туризминин дүйнөлүк мааниси. Туризм индустриясындагы инновациялык технологиялар. Эл аралык туризмдеги атаандаштыкка жөндөмдүүлүктү баалоо методдору. Саякатчылардын коопсуздугун камсыздоо боюнча эл аралык стандарттар. Кыргызстандагы эл аралык деңгээлдеги мейманкана комплекстеринин абалы.	Туристтердин жүрүм-турумунун психологиялык моделдери. Эл аралык туризмдеги ортомчулук кызматтар. Туристтик фирманын рентабелдүүлүгүн эсептөө. Санариптик көчмөндөр (Digital Nomads) үчүн виза түрлөрү.	Кесиптик ишмердүүлүктө ИКТ куралдарын колдонуу боюнча презентация. Эл аралык туризм чөйрөсүндөгү келишимдердин долбоорлорун түзүү. Туристтик фирманын маркетингдик изилдөө планын иштеп чыгуу. Туристтик агымдардын мезгилдүүлүгүн (сезонность) анализдөө. Тейлөө сапатын жогорулатуу боюнча сунуштарды иштеп чыгуу. Эл аралык туризмдеги коопсуздук инструкцияларын даярдоо
--	--	---	---

«Эл аралык туризм» дисциплинасы боюнча баалоо структурасы:

1. Баллдык-рейтингдик система

Дисциплинанын жалпы эмгек сыйымдуулугу 90 саатты (3 кредит) түзөт. Баалоо системасы окуу мезгилиндеги бардык иш-аракеттерди камтыйт:

- Күндөлүк көзөмөл: Практикалык сабактарды коргоо, тесттер, бөлүмдөр боюнча контролдук иштер жана өз алдынча иштердин (СӨИ) отчеттору аркылуу упайлар топтолот.

- Аралык көзөмөл: Бөлүмдөрдү окуп бүткөндөн кийин коллоквиум түрүндө өткөрүлөт. Коллоквиумдун жыйынтыгы экзамендик баанын бир бөлүгү катары эсепке алынат.

2. Баалоо шкаласы жана критерийлери

Студенттердин жетишкендиктери салттуу баалоо шкаласы боюнча бааланат:

- «Эң жакшы» (отлично): Теориялык суроолорго толук жооп берип, практикалык тапшырманы так аткарган учурда берилет.
- «Жакшы» (хорошо) жана «Канааттандырарлык» (удовлетворительно): Билимдин деңгээлине жана каталардын болушуна жараша коюлат.
- «Канааттандырарлык эмес» (неудовлетворительно): Материалды өздөштүрбөгөн студенттерге берилет.

Экзамендик баа эки теориялык суроодон жана бир практикалык тапшырмадан турган жазуу жүзүндөгү жооптун негизинде чыгарылат.

3. Баалоонун формалары жана усулдары

Программада баалоонун бир нече формалары каралган:

- Текущий (күндөлүк) көзөмөл: Практикалык сабактарды коргоо, тестирлөө, конспект түзүү жана суроолорго жооп берүү.
- Өз алдынча ишти (СӨИ) баалоо: Студенттин аудиториядан тышкары аткарган долбоорлору, изилдөөлөрү жана индивидуалдык тапшырмалары боюнча отчеттору.
- Коллоквиум: Бөлүмдөр аяктаганда билеттер менен оозеки же жазуу түрүндө өткөрүлүүчү текшерүү.

Жыйынтыктоочу аттестация: 5-семестрдин аягында экзамен\зачет формасында өткөрүлөт.

Баалоо усулдары студенттин туристтик продуктту иштеп чыгуу, тейлөө процесстерин уюштуруу жана заманбап маалыматтык технологияларды (GDS, CRS) колдонуу көндүмдөрүн текшерүүгө багытталган